

Hotărârea în cauzele conexe C-274/16, C-447/16 și C-448/16
flightright GmbH/Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

Roland Becker/Hainan Airlines Co. Ltd
Mohamed Barkan, Souad Asbai, Assia Barkan, Zakaria Barkan, Nousaiba
Barkan/Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

Presă și informare

Compania aeriană care a efectuat într-un stat membru doar primul zbor din cadrul unui zbor cu legătură poate fi acționată în justiție în fața instanțelor de la destinația finală situată în alt stat membru în vederea obținerii unei compensații pentru întârziere

Acest lucru este valabil în cazul în care diferitele zboruri au făcut obiectul unei rezervări unice pentru întreaga călătorie, iar întârzierea prelungită la sosirea la destinația finală se datorează unui incident intervenit în timpul primului zbor

Pasagerii aerieni au rezervat la Air Berlin și la Iberia zboruri cu legătură din Spania spre Germania (și anume pentru traseul Ibiza - Palma de Mallorca - Düsseldorf în ceea ce privește Air Berlin și pentru traseul Melilla – Madrid – Frankfurt am Main în ceea ce privește Iberia), aceste rezervări acoperind în întregime călătoriile respective. Primele zboruri interne în Spania au fost efectuate pentru Air Berlin și pentru Iberia de compania aeriană spaniolă Air Nostrum. În ambele cazuri, aceste zboruri au suferit o întârziere (45 și 20 de minute) ceea ce a determinat ca pasagerii să piardă al doilea zbor către Germania. Aceștia au ajuns în sfârșit la destinația lor finală cu peste 3 ore de întârziere (și anume aproximativ 4 ore de întârziere pentru zborul rezervat la Air Berlin și 13 ore de întârziere pentru cel rezervat la Iberia).

Din cauza acestor întârzieri prelungite, pasagerii aerieni respectivi (sau, în locul lor, întreprinderea germană flightright) au sesizat instanțele germane pentru a solicita compensații Air Nostrum în temeiul Regulamentului Uniunii privind drepturile pasagerilor aerieni¹.

Amtsgericht Düsseldorf (Tribunalul Districtual din Düsseldorf, Germania) și Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) manifestă îndoieli cu privire la aspectul dacă instanțele germane dispun de competență internațională pentru a statua asupra unor acțiuni ale unor pasageri aerieni îndreptate împotriva unei companii aeriene care i) are sediul în alt stat membru, ii) a efectuat, în cadrul unor zboruri cu legătură cu destinația finală Germania, doar primele zboruri interne în acest alt stat membru și iii) nu este cocontractantul lor. Aceste două instanțe au invitat Curtea de Justiție să clarifice dacă într-un astfel de caz trebuie aplicate dispozițiile Regulamentului Bruxelles I², potrivit cărora un pârât domiciliat în alt stat membru poate fi acționat în justiție, în materie contractuală, în fața instanțelor de la locul de executare a obligației care formează obiectul cererii. Acest regulament precizează că, în cazul prestării de servicii, acest loc este, în absența

¹ Regulamentul (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 februarie 2004 de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 295/91 (JO 2004, L 46, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 12, p. 218, rectificare în JO 2016, L 94, p. 17). În funcție de distanță, compensația este în cuantum de 250, 400 sau 600 de euro.

² Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74) și Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2012, L 351, p. 1). Acest din urmă regulament a abrogat Regulamentul nr. 44/2001. El este aplicabil numai acțiunilor judiciare intentate începând cu 10 ianuarie 2015. În cadrul prezentelor cauze, dispozițiile relevante ale acestor două regulamente sunt identice sau cvasiidentice.

vreunei convenții contrare, locul în care, în temeiul contractului, serviciile au fost sau ar fi trebuit să fie prestate.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, Curtea concluzionează că destinația finală în Germania poate fi considerată locul de executare a prestațiilor de furnizat nu numai în ceea ce privește al doilea zbor, ci și în ceea ce privește primul zbor intern în Spania. Rezultă că instanțele germane sunt în principiu competente să statueze în cadrul unor acțiuni în despăgubire îndreptate împotriva unei companii aeriene străine precum Air Nostrum.

Astfel, în primul rând, noțiunea „materie contractuală” în sensul Regulamentului Bruxelles I acoperă acțiunea în despăgubire a pasagerilor aerieni afectați de o întârziere prelungită a unui zbor cu legătură, în temeiul Regulamentului privind drepturile pasagerilor aerieni, îndreptată împotriva unui operator efectiv de transport aerian care nu este cocontractantul lor.

În această privință, Curtea observă în special că, potrivit Regulamentului privind drepturile pasagerilor aerieni, în cazul în care un operator efectiv de transport aerian care nu are un contract cu pasagerul își execută obligațiile în conformitate cu regulamentul menționat, se consideră că acesta acționează în numele persoanei care are un contract cu pasagerul respectiv. Astfel, trebuie să se considere că acest operator de transport (în speță Air Nostrum) îndeplinește obligații liber consimțite față de cocontractantul pasagerilor în cauză (în speță Air Berlin și Iberia). Aceste obligații decurg din contractul de transport aerian.

În al doilea rând, Curtea consideră că, în cazul unui zbor cu legătură, „locul de executare” a zborului respectiv, în sensul Regulamentului Bruxelles I, trebuie considerat locul de sosire a celui de al doilea zbor, atunci când transportul pe ambele zboruri se efectuează de către doi operatori de transport aerian diferiți, iar acțiunea în despăgubire pentru întârzierea prelungită la sosire se întemeiază pe un incident care a avut loc pe primul zbor, efectuat de un operator de transport aerian care nu este cocontractantul pasagerilor în cauză.

Curtea subliniază în această privință că contractele în cauză, caracterizate de o rezervare unică pentru întreaga călătorie, stabilește obligația unui operator de transport aerian de a transporta un pasager de la punctul A la punctul C. O asemenea operațiune de transport constituie un serviciu pentru care unul³ dintre locurile de prestare principală se găsește în punctul C. În opinia Curții, este suficient de previzibil pentru o companie aeriană care, precum Air Nostrum, nu efectuează decât primul zbor din punctul A în punctul B că pasagerii o pot acționa în justiție în fața instanțelor din punctul C.

Într-o altă cauză, un pasager aerian a sesizat instanțele germane pentru a solicita unei companii aeriene chineze, Hainan Airlines, o compensație ca urmare a refuzului la îmbarcare ce i-ar fi fost opus la al doilea zbor dintr-un zbor cu legătură (și anume ruta Berlin – Bruxelles – Beijing). În această privință, Curtea amintește că, dacă pârâtul (în speță Hainan Airlines) nu este domiciliat pe teritoriul unui stat membru, competența judiciară internațională este determinată, în fiecare stat membru, de legislația acestui stat membru, iar nu de Regulamentul Bruxelles I.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Nancho Nanchev ☎ (+352) 4303 4293

---

³Curtea amintește în acest context că pasagerul aerian poate deopotrivă formula acțiunea în fața instanței în circumscripția căreia se află locul de plecare a zborului (Hotărârea din 9 iulie 2009, [C-204/08](#), a se vedea de asemenea [CP nr. 62/09](#)).

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106